

**Пастор В. Домашовець очолив
Українську Баптистську Церкву**

Бервин, Іл. — У дніх від 15-го до 22-го липня на українській біблійній оселі в Пітерборо, Онт. відбувся 10-й з'їзд пасторів і членів та Пленарний Конгрес Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства — Української Баптистської Церкви. У конгресі брали участь делегати і гості із церков ЗСА, Канади та України. Гасло конгресу було: „Відавай віру“. Текст зі Слова Божого „у Христі маємо відвагу й доступ у надії через віру в Нього“ правив на піднесення духу з'їзду. Гімн конгресу взято з „Відродження“ число 516: „Вірою я в обітницю Христа Царя“.

В. Домашовець

Кожного дня, починаючи з понеділка і кінчаючи п'ятницею, відбувалися семінари під проводом українського баптистського теолога, пастора Володимира Домашовця. Викладачами були пастори Олександра Гарбузок, В. Домашовець, М. Івасюк, Л. Короник, Я. Заболотний, Я. Папроцький та інші.

Під час конгресу співало три хори: конгресовий хор під орудою Андрія Теслюка, піяністка абсолютника Київської консерваторії Люба Добренко; дуже величю відзначили жіночий хор, який виступав під час спеціальних програм, яку влаштувало сестринство під проводом Ніни Возної у п'ятницю ввечері, 20-го липня. Під час цієї програми, на

якій головним промовцем був пастор В. Домашовець, зібрано понад 10,000 дол. для жертв Чорнобиля, які будуть переселені в Україну.

Хор молоді виступав двічі — у середу ввечері та в суботу на спеціальній програмі молоді під орудою Олександра Гарбузюка, піяністка Л. Добренко з Києва.

Головні ділові наради відбулися в суботу під час яких через акляцію обрано пастора В. Домашовця на голову Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства, ба пастор О. Гарбузок за статуту братства не міг бути кандидатом. До Екзекутивного Ко-

(Закінчення на стор. 3)

**Підписано угоду між
Держтелерадіо СРСР і
„Німецькою Хвилею“**

Москва. — В газеті „Ізвестія“ з 7-го серпня опубліковано повідомлення, що в цей день у Москві підписано угоду про співпрацю між Держтелерадіо СРСР і „Німецькою Хвилею“ у Західній Німеччині, яку ще зовсім недавно старанно заглизувалося як „ворожий голос“.

У документі, підписаному заступником голови Держтелерадіо і директором „Німецької Хвилі“ сказано, що протягом перших трьох років партнери будуть обмінюватися радіо-програмами та співпрацювати на некомерційній основі.

„Німецьку Хвилю“ суб-

сиду держави в сумі 330 мільйонів марок річно і її працю контролюють громадські організації. Ця радіостанція передає програми в інші країни, пов'язана угодами з багатьма радіостанціями світу, а тепер підписала угоду з Москвою, що дасть змогу в майбутньому налагодити радіопередавання в Казахстан та інші регіони СРСР, де проживає багато німців.

Для початку „Німецька Хвиля“ оголосила союзовим партнерам літературний конкурс на краще радіооповідання та радіопостанову і визначила премію для переможців в сумі 5,000 марок.

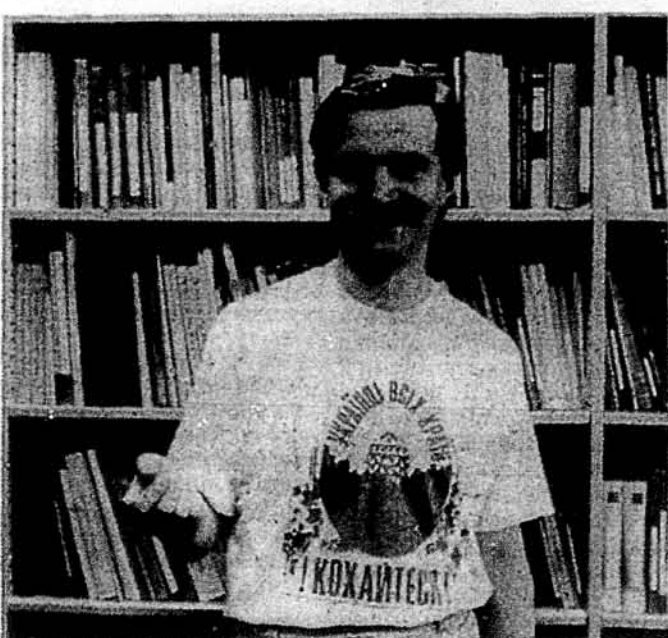
**„Українці в Америці не встигають іти
скорим кроком!“**

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О. Кузьмочий). — Здається, наші молоді гості Кирило Стеценко — це перша людина, яка не має застережень до нашого так осялого американського темпу життя, що усім здається прискореним, а уважає, що українці в Америці не ідуть надто скорим ходом.

Це, здається, теперішні настрої в Україні так впливають на наших молодих людей, що все для них надто повільно.

Бо К. Стеценко, хоча концентрує увагу від 1977 року, на вигляд ще дуже молодий і такий повний плянів та енергії, що немає чого дивуватись, коли йому наш темп життя видається заповільним. Він скрипаль і композитор, лавреат двох конкурсів, вук славного Кирила Стеценка та організатор ансамблю „Тріо Стеценків“, у якому грають вники композитора Галина, Леся і саме цей, що носить ім'я славного діда. Крім того чаші гості ще й організатор поширеного „Тріо Стеценків“, ансамблю „Диво“, який виконує український обрядовий фольклор. Його ціль, як вінсьнює нам молодий керівник, поєднати архаїчну стихію природної єдності з новітньою екологічною філософією космічної людини.

Питаємося нашого музиканта, як дістався він до ЗСА.

Скрипаль-композитор-активіст К. Стеценко розповідає про свої широкі масштаби, задуми

Виясняється, що він приїхав на запрошення своєї тітки до Мінеаполісу, яка також віддала музику як диригентка хору, але він розціджує по усіх усядах, щоб навізати контакти з українськими музикантами колами та давати при тому концерти, що їх він називає „музичними зустрічами“. Бо в молодого музиканта такі широкі плани, що аж записує нам відлік, як він їх розкриває перед нами. Він не лише їх нам представляє,

**Е. ДЕРВІНСЬКИЙ ПЕРЕДБАЧАЄ
ЗМІНИ В СССР**

Вашингтон. — Секретар ветеранських справ Едвард Дервінський, виступаючи на святкуванні Дня Польських Ветеранів у Філадельфії в неділю, 5-го серпня, сказав, що „вітри зміни, які віють у Східній Європі вже досягнули Советський Союз, де основною та найголовнішою точкою цілковитого перебудови стане незалежність прибалтійських республік та України“.

Е. Дервінський підкреслює, що „З'єднанні Стейти Америки повинні зосередитися на допомозі народам, які поривають з комунізмом, та допомогти їм відбудувати економіку“.

Використавши святкову подію шанування пам'яті польських героїв, Е. Дервінський, застерігаючи над питанням зменшення військової потуги Америки: „Політично в Близькому Сході свідчать про те, що світ все ще

знаходиться в небезпеці. Ми повинні бути стійкими та могутніми, щоб діяти з позиції сили“. Він закликав всіх ветеранів підтримувати американську обороноздатність.

Борець-ветеран, який довгі роки підтримує боротьбу країн Східної Європи за незалежність, Е. Дервінський став першим в країні секретарем ветеранських справ, коли 15-го березня минулого року призначив його на цей пост президент Джордж Буш. Того самого дня Управління ветеранів було піднесено до статусу кабінету. Е. Дервінський очолює програми медичного та іншого забезпечення для 27 мільйонів американських ветеранів та керує країнною сіткою бюр із загальною кількістю 240,000 працівників та бюджетом у сумі 30 біл. дол.

**В Україні перебувала
делегация Баварії**

Київ (М. Брід). — В дніх 25-го липня до 1-го серпня в Україні перебувала офіційна делегация парламенту Баварії на чолі з президентом Францом Гойбелом. Вона гостювала здебільшого у Києві, на один день відвідали в Крим. Метою поїздки представників Баварії було „поширити контакти на парламентному рівні, зробити співробітництво між Баварією і Україною більш плідним“, як про це сказано в офіційному повідомленні. Делегация прийняв голова Верховної Ради УССР Леонід Кравчук, прем'єр-міністр УССР Віталій Масол, а також голови парламентарних комісій, Київська Мська Рада та наукові установи.

Ф. Гойбел виступав на засіданні Верховної Ради.

Наголошуючи вітальне слово. На закінчення візиту не підписано жодного протоколу, хоч розмови затримували також практичні справи. Причиною цього, за словами Л. Кравчука, було те, що „Україна, як відомо, ще не вийшла на міжнародну арену як суверенна соціалістична держава“.

Натомість, можна вчитати в „Радянській Україні“ з 2-го серпня, що „цими днями“ Л. Кравчук зустрівся з М. Горбачовим, який перебував на відпочинку в Криму, і „повідомив його про перебування делегації Баварії“. Президент СРСР поцікавився метою візиту і відзначив, що це добре, коли зв'язки ідуть не тільки по лінії країни, а й по лінії республіки“.

**Створено Академічну Раду при
Уряді УНР**

Бавнд Брук, Н.Дж. (УІБ). — В дніх 14-15-го липня тут відбулося перше зібрання Академічної Ради при Уряді Української Народної Республіки в екзилі.

Головним завданням членів Академічної Ради є служби порадами в різних ділянках діяльності Уряду УНР. Членами Академічної Ради стали науковці — члени

НТШ, УВАН, УІТ та інших наукових установ, які час-до-часу будуть відвідувати наради у важливих справах пов'язаних з Україною та українською діаспорою. Членами-консультантами Академічної Ради стали: Марко Антонович, Василь Верига, Любомир Винар, голова-координатор, Олександр Домбровський, Ігор Каменецький, Василь Омельченко, Михайло Пап, Ярослав Білінський, Теодор Щюцора.

Наради відкрив Л. Винар, який з'ясував цілі ради, направи її діяльності, коротко подав аналіз сучасного стану української науки в Україні і діаспорі. Потім він попросив до слова голову Уряду УНР проф. Івана Самійленка, який спочатку зачитав привітання Президента УНР Республіки Миколи Плавюка, адресоване до учасників зібрання, а потім з'ясував основні завдання ДЦ УНР, а зокрема його Уряду в екзилі під сучасну пору та підкреслив вагу співпраці і практичної допомоги українських учених в різнобродній діяльності Уряду. О. Домбровський секретарював на нарадах.

Після відкриття наради поодинокі учасники зрефлексували окремі питання, пов'язані з різними ділянками праці. В. Омельченко з'ясував завдання Наукової Ради при СКВУ, як головного координаційного академічної діяльності в діаспорі і обговорив окремі наукові проекти зацікавлені Наукою Радкою. В. Верига говорив про СКВУ в міжнародних контактах (Західна Європа, Польща, Україна, М. Пап зупинився на конкретних можливостях в нав'язанні контактів і співпраці з американськими політичними колами, а І. Каменецький підкреслював вагу демократичних принципів діяльності УНР в екзилі і

(Закінчення на стор. 3)

(Закінчення на стор. 3)

**У ТЕРНОПОЛІ ДЕМОНТУВАЛИ
ПАМ'ЯТНИК ЛЕНІНОВІ**

Тернопіль (УПА, ІЦР, Володимир Федько). — Тут в середу, 8-го серпня, демонтували пам'ятник Ленінові. Пікетування пам'ятника в Тернополі почалося 5-го серпня, а пікетувальників підтримало населення міста та області. В середу від 9-ої години ранку біля пам'ятника зібралось близько 10,000 людей, які вимагали знести пам'ятник негайно. Перед полуднем перед зібраними виступив голова міськвиконкому Негода і заповнив, що в годині 2-й по полудні демонтаж розпочнеться. В 1:30 години з'явився автокран і демонтаж пам'ятника розпочався рівно в 2-й годині.

На мітингу ніхто з представників КПУ не виступив і жодного заклику зберегти культову споруду комуністів не було. Перед початком демонтажу члени СНУМ поклали біля підніжжя пам'ятника вінок з колючого дроту. За дотриманням громадського порядку стежили охоронці від НРУП. Демонтаж відбувся без ускладнень. В годині 4:30 пам'ятник привезли в подвір'я краєзнавчого музею.

На час початку демонту-

вання пам'ятника уже зібралось не менше 200,000 людей, під бурхливі оплески яких водій автокрану Михайло Кульчицький зняв гранітний монумент „вождя світового пролетаріату“. Керували демонтажем голова Миської Ради Осадчук та секретар обласної організації УРП Ярослав Демидас.

Начальник міського управління міліції полковник Головка не піддався погрозам заступника міністра внутрішніх справ УССР Бердова, який прибув для захисту пам'ятника, погрожував застосувати силу і навіть зброю, вимагав від полковника Головка не допустити до знесення пам'ятника.

Після демонтажу відбувся багатотисячний мітинг, на якому виступив народний депутат України Володимир Колінець і секретар обласної організації УРП Я. Демидас. Мітинг прийняв резолюцію перейменувати майдан на Площу Незалежності.

Як уже повідомлялося, 1-го серпня пам'ятник Ленінові демонтували в Червонограді, а найближчими днями заплянувано демонтаж у Львові.

У СВІТІ

ЗГІДНО З ВІСТКОЮ поданою в тижневику „Експрес-Хроніка“ з литовського міста Каунаса, там у понеділок, 6-го серпня, урочисто розмонтовано пам'ятник Леніна. Згідно з рішенням Ради самоуправління міста це діло переведено публічно, з участю „почесної варті“ та членів Комуністичної партії республіки. Пам'ятник забрано з центральної площі, але його зберігатимуть, як „історичний експонат“. Зібрано з цього приводу на площі публіка безперервно голосно й чітко скандувала: „Литва — вільна. Володимирі їдь до дому“. Цього самого дня в Каунасі розмонтовано також пам'ятник комуністам.

ЕВРОПЕЙСЬКІ КОМЕРСАНТИ, які без офіційного дозволу зуміли видістатися з Іраку, розповідають, що сотням іноземців не дозволено вийти з Багдаду, столиці Іраку, де їх розділено по національності та поселено в трьох готелях столиці. Згідно з підрахунками в Кувейті під час його інвазії Іраком перебувало понад три тисячі іноземців, а між ними 1,400 американських громадян. Десятки з них автобусами перевезено з Кувейту до Багдаду, а там їх поселено в готелях. Змучені, запаровані та виснажені десятигодинною подорожжю крізь пустиню, ці комерсанти заявили, що в Іраку з ними поводились чужою та не заборонили їм вільно порушуватися в Багдаді. Все ж таки їм яно було сказано не залишати країни без окремого дозволу закордонного міністерства.

У БАГДАДІ УРЯД ІРАКУ публічно заявив, що Ізраїль готується до нападу на Ірак, вживаючи літаки помальовані американськими барвами. Головна команда іракських збройних сил заявила, що отримала відомості, що Ізраїль повимальовував на своїх літаках американські відзнаки та що їхні пілоти мають підроблені американські вивіски. Це зроблено в порозумінні з Вашингтоном, щоб атакувати та знищити позначені об'єкти в Іраку. Ізраїльські офіційні військові чинники зразу заперечили ці обвинувачення, називаючи це „ще одною брехнею Саддама Хусейна для поширення своїх задумів“.

НОВИЙ ПАКІСТАНСЬКИЙ тимчасовий прем'єр-міністр Гулам Мустафа Джатой, що розпочав своє урядування минулого понеділка після раптового усунення уряду прем'єр-міністра Беназір Бутто, прибувши до столиці та поклавши тих, які допустили „до найгіршої корупції в історії Пакистану“. Він заявив, що уряд прем'єр-міністра Б. Бутто буде підданий судовій перевірці тому, що „народ домагається справедливості“. Виступаючи на своїй першій пресовій конференції, прем'єр-міністр Джатой підтвердив, що вибори відбудуться 24-го жовтня, як це на початку прибувши президент Пакистану Гулам Ішах Хан. Тим часом Б. Бутто сказала, що це військові чинники причинилися до упадку її уряду. Але шеф штабу збройних сил Пакистану генерал Мірза Аслам Бег заявив, що військові не мало нічого до діла з політикою та не плянують в майбутньому займатися нею.

ІРАК ЗВІЛЬНИВ І ПЕРЕДАВ під опіку американських дипломатів 10-літню американську дівчинку та дозволив урядовцям американської амбасди відвідати 38 американських громадян, що їх затримано та приміщено під вартою в одному із готелів Багдаду. Десятилітню Пенелопі Набоков звільнено на прохання американських дипломатів, бо вона була тільки випадковим пасажиром в переліті до Індії, де мала зустрітись зі своєю матір'ю, коли війська Іраку окупували Кувейт. Натомість затримка інших американських громадян в Іраку, включно з тими, яких автобусами привезено з Кувейту, збільшує побоювання Уряду президента Джорджа Буша, що Ірак може їх використати як закладників.

ПАПА ІВАН ПАВЛО II телефонічно дискутує про світові події боді один раз в тиждень з президентом Джорджем Бушем і Михайлом Горбачовим, — твердить професор Малачі Мартін, римо-католицький теолог і людина з контактами ввнутрі Ватикану. У своїй новій книжці „Ключі цієї кризи“, що її у вересні випустить видавництво Саймон енд Шустер, Мартін описує, як під час кризи витвореної декларацією незалежності Литви, Папа по кілька разів денно провадив переконливі дискусії з М. Горбачовим, що був готовий інтервенцією військової сили полегшити цю проблему. Виявляється, що Папа порадив Горбачову цього не робити, а в заміну просив прибалтійських і українських католиків „не загрожувати Горбачову в кут“, тобто дати йому можливість виходу з існуючої ситуації. У розмовах з Бушем, каже Мартін, Папа подавав президенту аналітичні інформації про розвиток подій в Східній Європі, а також його особисту думку про нових провідників цих країн, включно з СССР.

ЗАВЕРШУЄТЬСЯ БЛЮКАДА ІРАКУ

Вашингтон. — Американські офіційні чинники заявили, що морські збройні сили ЗСА та їхніх союзників на водах Череного моря, Середземного моря та Перської затоки творять армаду з понад 50-ти воєнних кораблів, яка цілковито ізолює Ірак від решти світу.

В той самий час Уряд ЗСА звернувся до урядів інших народів із закликом присилати свої військові частини на оборону Савдійської Арабії, при цьому підкреслюючи, що мабуть буде потрібно більше, як 50,000 американського війська в районі Перської затоки.

В обичайних оборонних заходах ЗСА, Ірак закрити свої кордони для всіх чужинців, виключаючи дипломатів, і цим зупинив можливість вилізу 3,500 американських громадян, що попали в пастку воєнної завірюхи в Іраку та Кувейті. Спеціалісти американської розвідки стверджують, що ці люди починають бути політичною іграшкою в руках Іраку, тобто закладниками. Речник Білого Дому Мар-

лін Фицвотер заявив, що ЗСА мають надію цих всіх людей видістати з Іраку якнайшкоре.

Тим часом в Каїр з'їхалися провідники арабського світу щоб серед зрозумілої тільки їм атмосфери вирішити як запобігти можливому нещастю на Близькому Сході, спровокованому Іраком. Конференцію, однак, були змушені відкласти на один день, бо з Іраку приїхала велика військова делегация з метою переконати провідників арабських країн не давати військової допомоги на оборону Савдійської Арабії. Президент Єгипту Госні Мубарак та його уряд сподіються добитись узгодження, щоб унеможливити насильну злуку Кувейту з Іраком та зформувати початки якоїсь спільної арабської збройної сили. Але знавці політичних справ Близького Сходу не мають на це великих надій. Всі погоджуються в тому, що ніхто не може збагнути наступного потегнення зі сторони президента Саддама Хусейна і побуються терористичних акцій.

Д. Павличко обороняє УПА

Київ (М. Брід). — Ліквідація білих плям в історії України має вже свою історію в советській пресі. Крок за кроком відкривається чимраз то нові сторінки минулого, представляється, більш чи менш об'єктивно, досі промовчані факти, події, явища. До найбільш заборонених тепер належало питання української Повстанської Армії.

Перші зрушення в цьому відбулися в Західній Україні, де спершу незалежні видання, а згодом також місцеві „демократизовані“ газети проривалися з об'єктивними матеріалами про УПА. Про потрібність правдивої оцінки й представлення УПА говорили також демократичні депутати. У цьому контексті привертає увагу останнє інтерв'ю Дмитра Павличка в „Літературній Україні“ з 2-го серпня (ч. 31) — перше без цензури). Вернувшись зі своєї поїздки до Канади, Д. Павличко відповів на ряд пи-

тань редактора цього відомого тижневика. Серед них було запитання про привезені книжки. Д. Павличко назвав цілий ряд: а серед них кілька томів „Літопису УПА“. При цій нагоді він ствердив: „Перестудіюючи ці томи, доходили висновку, що УПА була творінням народу, вона боролася проти німецького фашизму, а потім проти радянських військ та радянської влади, яка залишила після себе 1941 року страшні могили по Дем'янових лазах та тюремних дворищах“.

І далі: „Боївки СБ залишили після себе так само немали злочинства, але треба відрізнати Службу Безпечної від УПА, а також потрібно зважити на численні акції НКВС, що чинилися від майже кожного бою. Історія повинна, нарешті, бути правдою, а не вигадкою. У свідомості українського народу УПА має увійти не як ганебне, а мавпакі, як героїчне дійство патріотичного духу“.

В АМЕРИЦІ

ПРОМОВА ПРЕЗИДЕНТА Джорджа Буша, яку він вголосив в середу, 8-го серпня, про ролі Америки, як захисника миру і стабільності на Близькому Сході, викликала дискусії по всій країні. Хоча багато американців не мають уяви, де знаходиться Кувейт та хто на кого напад, переважна більшість — 61 відсоток опитуваних підтримує рішення „свого президента про введення американських військ до Савдійської Арабії. Лише 28 відсотків опитуваних не погоджуються з політикою Адміністрації. Багатом не нагадує В'єтнам, деякі вважають арабський конфлікт виключно арабською проблемою, яку вони повинні вирішити самі без втручання ЗСА. Особливо гостро була реакція великої арабської громади в Дітроїті: „Американській владі все одно хто кого вбиває, вона дає тільки гроші про нафту. Коли американці окупували Панаму та Гренаду ми також чули лише одне слово засудження“. Жидівське населення Мангеттену та Брукліну привітали Саддама Хусейна до Гітлера.

ВПЕРШЕ В ІСТОРІЇ риболовства федеральний суддя призначив виплату 21 філіппінському рибалці платню в сумі 32-ох мільйонів дол. Найбільша винагорода за працю повинна бути виплачена рибалкам, які отримували лише 100 дол. на місяць, платню, яку американські рибалки отримували за один день праці. Фінансова компенсація філіппінським рибалкам була присуджена суддею Джеймом Теннером, який запропонував докладний перегляд кримінального порушення, яке поширене у всій риболовній індустрії країни. Власники риболовських кораблів беруть до праці низькооплачуваних іноземних працівників з наміром більшого зиску, але тим самим викликають занепад американської риболовської індустрії, в якій тепер нараховується всього 15,000 американців порівняно до 54,000 двадцяти років тому.

НА МІЖНАРОДНІЙ епідеміологічній конференції, яка відбулася цього тижня в Лос Анджелесі, була вилічена теорія, що піддає сумніву вживання кремів проти сонячного проміння. Вчені з каліфорнійського університету в Сан Дієго стверджують, що крем не пропускають ультрафіолетове проміння Б, але не протидіє промінню А, знищує меланіцити, клітини продукуючі пігмент, в наслідок чого збільшується небезпека захворювання меланомою. Як відомо, це один з найбільш злоякісних протраків з типовим чорним забарвленням. Крім цього крем проти сонячного проміння стають перешкодою для синтезу вітаміну Д, яка в свою чергу запобігає раковим захворюванням. Теорія лікарів з Лос Анджелесу викликала велику дискусію. Багато спеціалістів-дерматологів стверджують, що раковотворним є ультрафіолетове проміння Б, яке нищить ДНА. Але всі згодні в тому, що інтенсивне опалювання між 10-ю годинною ранку та 3-ю годинною по полудні впливає негативно на шкіру. Найкращим способом запобігання раку шкіри є уникання сонячного опромінення.

СВОБОДА **СВОБОДА**
 ТРАДИЦІЙНИЙ ЩОДЕННИК УКРАЇНИ
 FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily, except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
 Бюро УНЧ у Вашингтоні: (202) 347-UNAW. (202) 347-8631 (факс.)

Subscription: 1 year — \$40.00 6 months — \$22.00 3 months — \$12.00
 UNA members: 1 year — \$15.00 Change of address — \$1.00 Make check or money-order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
 Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
 Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Жадоба влади

Від непам'ятних часів, коли не було ще націй у новітньому розумінні, а були тільки племена, вони зазнавали на собі експерименти жадних влади людей з надмірною амбіцією. У передхристиянських часах здебільшого існувала система одноособової диктатури. Коли настали династії, то з поняттям монархії в'язали єдино-владу. Так було і за римської імперії, але Велика хартія свобод в Англії у 1215 році створила прецедент, що дідична монархія не перече демократії. Боротьба за владу сполучена з жадобою гроша, наживи, триває по нинішній день і, мабуть, триватиме так довго, як довго житиме людський рід, бо це одна з негативних рис людської вдачі. Протикомуністична революція в Європі відвернула увагу західного світу від інших земель, де народжувались загрозливі для миру одноособові диктатури. Так народилася і диктатура Саддама Гуссейна в Іраку. Там ніколи не було демократичних виборів та завжди панували військові, які захоплювали владу палатними революціями. На цьому місці була вже мова про характеристичні риси цього арабського вождя, який вперше в історії розпочав агресивну війну проти одnorасових побратимів.

Президент Джордж Буш та інші провідники Заходу особливо Англії і Франції, опинилися у важкій ситуації, коли оцей іракський автократ розпочав збройний похід на заволодіння найбагатшим у світі обширом продукції й експорту нафти. Ропі і перетворена з неї бензина є кров'ю в організмі упрямисловлених країн. Коли б Саддамові Гуссейнові вдалося стати власником нафтодайного обширу Перської затоки — він міг би шантажувати всі країни, які потребують бензину для свого промислу, для автомобільного руху, для огрівання будинків і помешкань. Настав би тоді нестерпний стан першої в історії світу диктатури одного араба над культурним світом. Тому Джордж Буш не мав труднощів у мобілізації країн і народів проти новітнього арабського Гітлера. Одноголосна резолюція Ради Безпеки ООН за встановлення економічного бойкоту Іраку та згода навіть Советського Союзу приєднатися до цього міжнародного блоку — це події без прецеденту. Але не задарма найбільш престижні телевізійні коментатори і американські державні мужи перестерігають народ, щоб він був приготований на можливі важкі людські й матеріальні втрати у тій накинених світовій війні. Бо Саддам Гуссейн не тільки поставив на ноги одномолюнову армію, але й здобув хемічну й бактеріологічну зброю, а будучи людиною безоглядною і невідповідальною — може покористуватися нею. Вести війну на віддалі десятих тисяч миль — трудна справа. Проте у Другій світовій війні виявилось, що ЗСА розпоряджають такою збройною потугою, що виграли війну на двох фронтах. Атлантийському і Тихоокеанському. Тепер у війні проти Іраку не бореться тільки одна Америка, а дійсно міжнародний світ. Об'єднана збройна сила ЗСА, Англії і Франції на водах і в повітрі — велетенська. Вислане на Схід з'єднання морської піхоти і „Спеціальних військ" — маленьке у пропорції до наземної армії Іраку. Але чуємо, що секретареві оборони Річардсу Чейні вдалося переконати й володарів Марокко, Савдійської Аравії, Єгипту, що в інтересі їхніх країн лежить упадок Саддама Гуссейна й вони приєдналися до змоторизованих дивізіями до спільного фронту.

Ніхто у світі не бажає собі війни. Це трагедія людей, які гинуть у боротьбі проти агресивного завоювання. Але так було, є і буде. Кожна війна завжди приносить несподіванки — добрі або погані. І на це теж нема ради. У цьому випадку можна потішати себе, що державна верхівка вільного світу має державних мужів понад пересічну міру і має великих стратегів-полководців. Бувало вже, що народні маси помилилися і що не завжди здоровим був інстинкт народу: конкретний приклад у легальному приході до влади у 1933 році Адольфа Гітлера. Але здебільша інстинкт народу здоровий, правильний. Американський народ, на який складається конгломерат різних народів, зрілий і доказує свою зрілість у кожних виборах. Тепер величезна більшість американських громадян підтримує Уряд президента Буша в його рішенні — протиставитися арабському Гітлерові в його змаганні до заволодіння „чорним золотом", яким є нафта і до наживання своєї волі всім, які потребують цього чорного золота для щоденного вжитку. У відвічній боротьбі між Злом і Добром — перемагає Добро. Треба надіятися, що й тепер у цій далекій країні переможе справедливості і що провалиться диктатура Саддама Гуссейна без великих людських жертв.

У нас таке глибоке переконання, що Україна й українське село — це одне, і така віра у цей тризмі, що ми дали живим в історії і нам важко погодитися із дійсністю та достосувати до неї наші політичні настанови і методи діяння у визвольних заходах. Ось наприклад, ми галицькі католики вірили, що в нашому галицькому селі жевріє така відраза до накиненого нам там православ'я, що коли тільки буде можливо, там відродиться у повному католицизмі. А це показує дійсність? Не тільки село на Східній Україні за сімдесят років неволі, але й галицьке за сорок — змінилось. Країна на поселеннях, які допомагають рідним дома, іноді дуже збегтежені. Ось знайомий плавав перед мною, що його село дуже розбито: в ньому католики, автокефальники і вірні „Української Православної Церкви" — котрим допомагати?

Нам важко погодитися із тим, що Україна нині вже не аграрна, а індустріалізована (добре, чи погано) країна, де більш кебетливі люди вивтікали до міста, а в колгоспній неволі залишались радше інертні, мало підприємливі, мало інтелектуальні елементи, люди з крипацькою психікою. Це виявилось особливо при останніх виборах: народ голосував по селах більш за „начальством", нездатний до індивідуального мислення і діяння. Хоч — як кажуть — нема нічого злого, яке не обернулось би у до-

На дев'ятій конференції Української Науково-Дослідної Програми, що відбулася при кінці червня 1990 року в Ілліноїському університеті в Урбан-Шампейні, після доповіді Мартина Діака на тему „ДП: українські переміщені особи та політичні втікачі після Другої світової війни", відбулася дискусія. З доповідей та думок дискусійних виходило, що всі українці, після закінчення війни, підлягали примусовій репатріації в Советський Союз. Старше покоління, яке пережило ці роки, в більшості відійшло в інший світ, а — молодше, яке ці проблеми вивчав чи з браку належних матеріалів, чи інших причин, невірною навітлює цей період. Тому деякі факти треба уточнити. Перед закінченням війни з Німеччиною у лютому 1945 року з'їхалися до Ялти на Кримській конференції Англії, Америки та Советського Союзу, щоб обговорити поділ Німеччини на зони, зміни кордонів держав східної Європи та про дальшу долю мільйонів людей, що під час війни опинилися в німецькому Райху. Сталін домагався в Ялті від Черчілля і Рузвельта, щоб в угоду, підписаній 11-го лютого 1945 року, було опісане, що всі громадяни Советського Союзу мають бути репатріовані на „родіну" (на батьківщину). Алянти задовольнили домагання Сталіна, лише зробили уточнення, що особи, які до 1939 року, до часу початку Другої світової війни, не були громадянами Советського Союзу, не підлягають репатріації. Як відомо, Гітлер і Сталін спільно напали 1939 року на Польщу, розчленивали її й тим започаткували Другу світо-

Микола Бараболяк

УКРАЇНСЬКЕ СЕЛО І ВИЗВОЛЬНІ ЗМАГАННЯ

бро. Населення міст, а воно нині має чисельну перевагу, як у кожній індустріалізованій країні, хоч говорять чужою мовою, воно більш активно підтримує визвольні змагання, чим те сільське. Правда, серед того міського населення видно прояви не так національного патріотизму, як територіального. Нас уразив той робітник, який питав чи матиме він більш ковбаси, коли стане говорити по-українському? Це симптоматичне. Це маркантний прояв територіального патріотизму, на якому нам нині будувати. До цих прошарків наших людей промовляє клич, що треба відокремитися від Москви, щоб вона не висала соки з нашої землі, не дбаючи про наші потреби. Той фактор нам треба узяти до серйозної уваги. Тому менше патріотичної фразеології, а більше державницького підходу у нашій діяльності. Теж менше театральних починів! Воно корисне тільки до деякої міри.

У якій мірі коначна наша перероріація на „лицем до зденационалізованого міста", замість дотеперішньої орієнтації на село, хоч навести за „Літературного Україною" (число з 19-го липня) думки Анатолія Мокренка в інтерв'ю п.з. „Живі вічність народу". Мо-

кренко містечко, не політик, але його завжди дуже вагомим змістом. На його думку, погано твориться на українському селі. Ось його слова: „Взагалі, українське село — може, найбільш чужа тема... Звичайно, демократизація торкається поволеньки й села. Проте значною мірою воно ще лишається затурканим, забитим, обкраденим, обдуреним. Головне, що села без уриваження приватної власності не відродити. Я знаю, що доки людина не буде на землі господарем, вона землю невічтиме. А плондрована природа, екологічна неблагополучність, у свою чергу, невічтиме душу людську. Трагічне замкнуте коло... Душу треба рятувати разом із землею. На землі виростала і плакалась наша українська культура. Саме тому ми так жадібно тягнемось нині до фольклору — він бо виростав із землі! Треба віддати селянам землю. Вони по-рають її, знаючи, що вона до віку їхня, власна. Хай дітям, нащадкам що землю передають... А покищо діти у нас відлучені від землі, від її здоров'я і краси, від радості трудового спілкування з нею...". Згадуючи часи нищення села, Мокренко жаліється: „Од усього цього село постраждало найбільше. Рани українського

села — мій печучий біль. Я сільська людина. В місті живу давно, але завжди почувуюся тут чужим. Очевидно народженням я був, щоб працювати на землі".

Ось що каже Мокренко про колгоспний рай: „Нічогісничо ми не одержували за трудові. А моральний бік усього того! А як обирали голів колгоспів під незмінну диктовку райкомів! Це було жахливо. Люди вже тоді в ніщо не вірили. Адміністративно-командна система все вбивала в прекрасних наших селянах. І сумлінно відчували їх працювати, бути чесними, гордими. Тож не треба так довго мудрувати у високих палатах, як зарідати селу. Зробимо одне — даймо людям землю. Наше село пам'ятає, хоч у нього ця пам'ять випікалась, що треба землю любити, а тоді вона так родитиме, що... диві! О, наші чорноземи! Селянам дати певність. Поки селянин боїться. Чи не повинні завтра інші вітри. Вже колись ця влада дала була ім'є землі. І що з того вийшло? Не може селянство почувати себе певним, коли досі його упосліджують, ставлять до нього як до неперетреби".

На питання чому наше село замість обирати до рад людей „неначальствених", добровільно притулювалось в час останніх виборів до обіт колгоспного сталінського раю, Мокренко сказав: „А вже ж не голосувати за старого ядра,

(Закінчення на стор. 4)

утриманні альянтів в таборах. Щоб залишитися в таборах, люди з східних областей України переробляли свої документи, в яких подавали, що вони, старі емігранти, виїхали з України з військами УНР в роки Визвольної боротьби, або що вони з Галичини чи Волині, з цієї частини України, що була під Польщею.

Щоб усунути таких осіб з таборів було заряджено „скрінінг", де крім працівників УНРА були ще особи, які володіли польською мовою. І звичайно, українці з Сходу, польської мови не розуміли й у більшості були усунені з таборів. Не оминув того й Іван Багряний, який своєю бурхливою боронив своїх земляків і рівночасно відкрив очі західним союзникам СССР на це пекло, в яке вони силою намагалися вивести тисячі безправних людей, був позбавлений статусу ДП, бо він ясно сказав, що він з Полтавщини.

УНРА та пізніше ІРО старалися якнайскорше розмістити людей з таборів. Багато українців виїхало в Австралію, Південну Америку, Англію, Канаду та ЗСА. Між ними багато й тих, що змінили своє місце народження.

В Америці є закон, що особи, які при в'їзді подали невірні про себе дані, мають бути депортовані. І ця справа виникла в Чикаго, коли родина Волковця подала папери на громадянство й висловила бажання виправити невірне подання місця народження. Йі загрожувала депортація. Для оборони Волковця та тисячі інших, що рятуються від советських людоловів, від

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про телевізію і приріст населення

Американці постійно люблять у статистичних даних і порівняннях часом зовсім злишніх, а іноді таких, що можна їх використати й до інших обставин і народів.

Ось саме тепер хтось порівняє число народних цього літа, а конкретно в останньому тижні липня з іншими місяцями — і виказалося, що їх двічі і тричі як було досі. Зродилися різні здогади чому саме воно так, тим більше що статистика виводилася із східного побережжя ЗСА.

Вкінці як причину подали, що...осінню і ранньою зимою були дуже нещадні програми в телевізії. Це правда, телевізійна індустрія потерпіла в тому часі із-за наслідків догортівало-го страйку тих, що пишуть програми (важко їх назвати письменниками). Цей висновок, що це саме причинилося до приросту населення діїсно цікавий та вартий аналізу. І перед нами виринає запит — чи дійсно вплив телевізії аж такий великий. Але нема де правди діти, тепер у ЗСА, як взагалі на Заході у високотехнічно вивінутих народів відомий сильний спад числа дітей у пересічних родинах, зате у Третьюму світі їх не бракує, хоча там постійно панують голод і недузи.

Розуміється, на це прикре явище, що родини у культурних народів по-

мітно меншають, склався цілий ряд причин, в першу чергу—соціальних із зміною ролі жінки, яка щораз частіше тепер працює, маючи до того відповідний вишкіл і освіту, та й економічна криза, яка відчутна і сьогодні майже всюди, також вимагає праці жінки, а з тим не дає можливості всецільо займатися родиною.

Це завважуємо дуже сильно у нашій спільноті, зокрема тут-де живе мо на Північно-американському континенті. Можна це завважити і в українських школах, організаціях молоді і в то-вариському житті. Серед наших молодих подруж одне-двоє дітей — це пересічна кількість, а коли є багаточисленніша родина — це викликає загальне здивування, а то й подив. При тому — сьогодні вже щораз менше бабунь, які б посв'ячувалися вихованню внуків і нашу дітвору виховують здебільшого польські або еспаномовні няні.

Важко згадати чи тепер наслідок позаних програм у телевізії впливає рівно ж на приріст народів в українській спільноті. Якщо б виказалось, що так, то це було б відрадне явище.

А може... пощастить і знову буде перерваний електричний струм на широкому просторі Америки?

О-КА

Дарія Гординська-Каранович

Концерт Т. Богданської

Заходом 28-го Відділу США, якого стейтсмен комітет для придбання фондів для Українського Музею влаштував концерт-бенефіс піаністки Таїси Богданської, що відбувся 15-го травня в залі Студентського центру Сітон голл університету в Сітон Орандж, Н.Дж.

Наша і чужа публіка явилася численно в акустичній залі з милозвучним фортепіаном „Стойневей".

На естраду виїхала усміхнена Т. Богданська, яка зразу навізала контакт з публікою, виконуючи Емпротіо Ес-дус, оп. 90 Шурберта.

Соната Ес-дур, о. 31 Бетовена є найбільш погідна, соняшня з 32-ох сонат композитора і цей твір був вдало підібраний до адалі піаністки, яка відіграла його життєрадісно, граціозно і з темпераментом. „Перпетуум Мобіле" Вебера, який був дуже добрим піаністом, було виконане з нестримною скорістю, з технічною легкістю і з піаністичними ефектами.

В другій частині концерту чули ми „Рондо Капрічозо" е-моль Мендельсона, яке прозвучало зрівноважено в повільному вступі. Тут піаністка виявила співний тон і, що найважніше, робила відмін між фразами, що ми їх частіше бажалимо. Скорі родно було заграє не лише технічно

пророзо, але Т. Богданська наддала, цій композиції поривчастого розмаху, переконливого капризу, веселости, гумору.

Куранту е-моль Косенка піаністка оживила свіжістю і виразовістю танцювальних ритмів. Наш композитор був успішним концертовим піаністом, тому в його творах зразу помітно глибоке знання фортепіанової фактури.

В „Думі" ц-моль Довженка Т. Богданська зуміла передати публіці імпрізаційність музичної рецитації, що так переконливо виражає подібний героїзм, або безмежний сум в неволі. Енергичною гуцульською Токкатою а-моль Коса-Ана тольського закінчила групу українських композиторів. Ноктюрн б-моль, оп. 9, Фантазія — Емпротіо цис-моль і Скерцо цис-моль, оп. 39, — всі ці знані твори Шопена були заграєні з великим респектом до композитора, з любов'ю до його музики із власним відчуттям.

Публіка високо оцінила талант і працю Т. Богданської та встала з місць, щоб оваційно подякувати їй за таку вдалу імпрізу, за її громадське серце, бо весь невеликий дохід з концерту вона призначила для Українського Музею. На кінець вона ще гарно заграє Вальс Шопена е-моль.

рік. Йі можна набути у Львівському „Гайд-Парку", на площі перед оперою, де має бути споруджений пам'ятник Шевченкові. Але існує намагання здобути й офіційну пресу. Таким першим здобутком є „Молода Галичина", комсомольська щоденна газета, що це донедавна називалася „Ленінська молодь". Зараз де боротьба за офіційну і служачу „Вільну Україну". Ії партія не хоче відступити з-під своєї контролю, тому обласна рада робить зусилля видавати газету „За вільну Україну". Подібна боротьба за пресу відбувається і по районах.

А як у Галицькій провінції?

Наші приятелі хотіли, щоб ми відвідали й околиці Львова та мали якусь уяву про провінцію. Але на протязі шістьох днів, насичених різними імпрізаціями святкового Львова, не стало на все часу. Дружина Дарка їздила до Кам'янки Бузької, міста 31 дитячих років. Не багато змінилось. Була задоволена, що на міській ратуші також повізав синьо-жовтий прапор. Реставрують стару церкву-пам'ятник з початку XVII століття. У новій церкві ще „руські" православні, але люди, що заходили до плащаниці, казали, що вже скоро буде „наша". Побували ми з групою земляків із Закарпаття в агрикультурній дослідній установі під Львовом в Оброшні, домені академіка Пальфія, де він був кілька років директором. Наші нові приятелі дуже хотіли, щоб ми відвідали розкопи в Звенигороді, замок в Олеськові, а навіть заїхали на Гуцульщину. Та на це, вже не вистачило часу.

(Закінчення на стор. 3)

Д-р Василь Маркус

ШІСТЬ ТИЖНІВ В УКРАЇНІ (Триптих — II)

V.

На освітньому полі ведеться оригінальна ініціатива у Львові, т.зв. Молода Академія, у якій здібніші середньошкільники і студенти вищих навчальних закладів (Вузи) співпрацюють із визначними львівськими ученими різного профілю — відомими фізиком до класичних філологів — над спеціальними проектами учнів; мовиться у Львові і про відновлення гімназій та ліцеїв. Львів також місто студентів з кільканадцяти високими навчальними закладами. У Вузах переважає на 90 відсотків українська вишкова мова. Студентство патріотичне, організоване в студентські братства і студентський міжвузівський союз. Багато з них активні у Спілці Незалежної Української Молоді, яка в Галичині займає доволі радикальні позиції. Так само в Галичині виникла ініціатива відновлення „Пласту". Якщо напочатку за це діло взялися децю радикальні елементи з політичними цілями (В. Січко і товариші), то тепер провід й ініціатива спочиває у відповідних руках, а саму справу очолює академік Юхновський. Ми мали змогу побувати на зустрічі пластового активу у Львові і ствердили, що ініціатори мають правильний підхід до організації Пласту. Зацікавлення цією організацією існує також на Волині, Закарпатті, а навіть у Києві. Важливо, щоб була подана допомога й розумні вказівки від пластового проводу в діяпорі.

Найбільшим досягненням в науково-культурній діяльності є відносно заслуженого Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові. Тепер поруч чотирьох ескільних

наукових товариств, що продовжують традиції НТШ у Львові, відродилося і матірнє Товариство, що його очолює активний учений-фізик, член-кореспондент Академії Наук УССР, доктор Олег Романів. Товариство має тепер понад 500 членів, які пов'язані з вищими навчальними закладами й інституціями, зокрема у складі АН УССР. В цьому відношенні існує співпраця з Інститутом Суспільних Наук і західним Центром АН УССР у Львові. Наприклад, новий директор інституту доктор Я. Ісаєвич є одним із заступників голови НТШ. НТШ має амбітні дослідні та видавничі плани, втому і продовження видання журналу „Сьогочасне і минуле". Деякі з цих планів прийняті здійснювати спільно усім регіональним НТШ. Одним із перших своїх завдань Львівське НТШ намагається ствердити заслуги і ролі в національному відродженні колишнього голови Товариства, проф. Михайла Грушевського. У Львові вже перейменовано одну вулицю в його пошану, а також НТШ заініціювало спорудження у Львові гідного пам'ятника цьому нашому видатному суспільно-політичному мужеві та найбільшому історикові України.

До реєстру культурних місць Львова належить Личаківський цвинтар. Наша візита там відбулася в останній день перебування у Львові. Був похмурий день, що відповідала настроєві, коли ми відвідали стільки могил багатьох славних синів Галицької Землі. Цвинтар справді гарний і гідно утриманий. Є тут пошана до покійників. Склали поклін Каменярів і багатьом іншим, а при свіжій могилі у квітті з новою на природний зріст бронзовою статуєю Володимира Івасюка знову струїли його опечаленого батька. За день після нашого візиту мало відбулися посвячення могил й відкриття різьби.

Ще кілька слів про пресу т.зв. несанкціоновані чи позаштатні видання у Львові і Західній Україні ростуть, як „гриби по дощі". Деякі з них залишаються ефемериди, інші видаються підряд уже кілька місяців чи й цілий

Створено...

(Закінчення зі стор. 1)

подав конкретні пропозиції щодо співпраці з міжнародними організаціями та іншими експертними установами. М. Антонович реферував питання завдань українських науковців в діаспорі, а О. Домбровський обговорював справу наукових видань, зокрема видання збірної праці — нової академічної історії України. Л. Виняр подав свої думки відносно видання архівних матеріалів та наукового вивчення діяльності українських урядів в період Визвольних змагань, а також, подібно, як І. Камеєвський, наголосив на потребі наукового вивчення діяльності Уряду УНР в еміграції, включно із виданнями документальних матеріалів. Наразі „білою плямою“ залишається діяльність УНР в 1939-44 роках в контексті формування Української Повстанської Армії відпоручником Уряду УНР Т. Бульбою-Борзовцем. Також включення старшин Армії УНР в боротьбу проти нацистських окупантів

України вимагає джерельного дослідження. Члени ради обговорили різні питання пов'язані з боротьбою в Україні за її державну незалежність. Висловлено надію, що в сучасній Україні різні політичні й інші організації спільними силами і координацією дій причиняться до реалізації українських державницьких постулатів. Після доповіді відбулася дискусія, яка причинилася до кращої кристалізації завдань Академічної Ради. Я. Білінський, який опрацював питання пов'язані з конституцією УНРРП, опрацював свою несприятливу. Академічна Рада висловила цілий ряд рекомендацій, які будуть опубліковані окремо. Закриваючи нараду, Л. Виняр та І. Самійленко висловили щирі подяки учасникам наради за їх високопродуктивну і дружню співпрацю та повне зрозуміння відповідалної ролі українських науковців в допомозі українському народові в його боротьбі за відновлення втраченої волі і державної незалежності.

„Українці...“

(Закінчення зі стор. 1)

проектів К. Стеценка є заснований в тому році культурний центр „Гетьман“, мотом якого є: „Україна для світу — Світ для України“. Центр існує при Товаристві Української Мови ім. Т. Шевченка, має затверджений статут і хоче у своїй широкій діяльності об'єднати патріотичну і творчу енергію групи молодих українських інтелектуалів, бізнесменів та інженерів, які розробили б перспективну програму культурологічного та економічного відродження України.

На думку нашого гостя, тепер потрібно сильної української дії в цілому світі, але в першу чергу в Україні, дії молодих людей і це сьогодні, бо як її не буде, тоді не буде післязавтра. Для нього діяльність — це вже вчорашній етап, а декларативність — це дидактичність, це є корисним шляхом. Він зазначає, що молоді люди в Україні не хочуть вчитися української мови і доходять до висновку, що це комплекс меншовартості, який треба збити почуттям, що повинно бути подібне до того, яке зуміли здобути серед своїх людей негри, кидуючи клич „чорне — це гарне“. І тут він дає нам приклад, що таке почуття гордості зі свого зродилося у молоді, що брала участь у фестивалі „Червоної Руті“ і це не лише там, але й тут. Тому він наголошує, що треба до нашої музики включити усі загальні принаймні елементи, як музику „рок“ і „поп“, бо вони належать до молодіжної культури й треба створити рівноправну в цьому напрямі українську коли хочемо здобути зацікавленість нашої молоді. Отже ця молодіжна музика мусить розвиватися, а з тим доволі неї треба будувати інші сучасні музичні засоби, як відео, які досі в більшості ідуть російською мовою. Отже треба їх переробляти на українську, давати фільми для молоді і дітей в українській мові, навчальні програми і розважальні на аудіокассетах і доки не створити незалежну студію звукозапису.

Також засобом для впливу на молоді є спорт, на думку К. Стеценка і тут

довідемося про ще один проєкт, який розвиває наш гість, акція „Вітрильник“ групи українських хатемени, до якої належить і К. Стеценко. Вони хотіли б збудувати власноручно вітрильник такий сильний, щоб можна ним поплисти доволі далеко, щоб участь у міжнародних змаганнях. Розуміється, так, як в усіх широкозасекрешених акціях, К. Стеценко і його група ентузіастів звертається до української громадськості про фінансову допомогу, беручи до уваги факт, що тут ідеться не лише про спортивний осяг, але й пропагандистський.

На наше запитання як оцінює він видатки на побудову та плавання К. Стеценка подає суму вісім мільйонів доларів. Всім, хто зацікавлений таким проєктом, він подає адресу на яку можна звертатися: Володимир Кандзюба, 252133, Україна, Київ, 133, або скринька 882; телефакс: (044) 263-16-56 і телефони (044) 274-46-27, (044) 224-76-09.

Заслухавши всі пляни молодого композитора та музики, ставимо собі питання — може дійсно ми тут запалили, а може тільки бракує нам того ентузіазму, що запалав таким вогнем в Україні?

Пастор...

(Закінчення зі стор. 1)

мітету ввійшли такі пастори: мгр О. Гурин, Я. Папроцький, Й. Івасків (генеральний секретар), Михайло Якубович (головний скарбник), Пастор О. Гарбузюк, довголітній голова ВЕББ, залишився в Екзекутиві як духовний лідер Української Батистської Церкви.

У постановках конгресу накреслено напрямки праці на майбутні два роки, які зводяться до більш посиленої допомоги Україні літературою, радіомовленнями, місіонерствами, які частіше відвідували б Україну, та матеріальною допомогою.

Всеукраїнське Євангельсько-Батистське Братство довгі роки передає щоденно радіоблаговістя „Голос Євангелія в Україні“, висилає Біблію, Нові Завіти і різну духовну літературу в Україну. Воно має також своїх місіонерів у Південній Америці та в Австралії.

Голова Руху Львівщини —

у Філадельфії

Депутат Верховної Ради УССР, голова львівської регіональної організації Руху Орест Влох, професор фізики Львівського університету, прибув до Філадельфії 19-го червня на запрошення комітету Оборони Національних і Людських Прав, котрий останнім часом діє як Комітет Сприяння Руху.

Під час перебування у Філадельфії проф. О. Влох у супроводі голови філадельфійського комітету Уляни Мазуркевич відвідав Митрополита Української Католицької Церкви Владимира Стефана Сулика. Під час зустрічі, на пропозицію О. Влоха, обговорювалося питання про створення української католицької семінарії у Львові. В той же день проф. Орест Влох зустрівся також з головою редакційної колегії газети „Philadelphia Inquirer“ і поінформував про стан політичної боротьби, перспективи взаємин суверенної України зі західним світом. Увечері того ж дня відбулася зустріч О. Влоха з українською громадою Філадельфії і околишніх.

Відбулася змістовна і цікава доповідь про процеси перебування і гласності в СССР, запроваджені М. Горбачовим. Гість назвав їх багатогранними і позитивними, які необхідно використати у змаганнях нашого народу до суверенітету. Він згадав про економічні негаразди в усьому СССР і, зокрема, ще більш тяжкі в Україні, як наслідок специфічного стану України у загальносоюзній економічній політиці нового уряду, протиріч між підприємствами підприємств союзного уряду і їхнім виконанням національного потенціалу нашого народу. Відзначив певну непослідовність між намаганнями досягнути ринкової економіки і продовженням регулювання державою. Гість з Львова висловив думку, що надмірне прискорення процесів в СССР політичного характеру може призвести до негативних наслідків, які вже простежуються в еко-

номічній нестабільності, постійному зниженні життєвого рівня громадян. Він негативно висловився проти оновлених форм федеративного устрою СССР, в той же час пропагуючи ідею політичного і економічного суверенітету України, який, за його словами, стоїть на порядку денному роботи Верховної Ради УССР як невідкладне, першочергове завдання.

Говорячи про допомогу української діаспори Україні, проф. О. Влох наголосив на більш поміжкорованій і вдуманій акції. Не товари, ліки і продукти харчування необхідні, а засоби їхнього виробництва в Україні, нові і високотехнічні підприємства, в межах керівництва і контролю місцевих рад. Потрібні фабрики і технологічні лінії, засоби зв'язку і комп'ютерної передачі інформації. Всього цього ще потрібно досягти спільними зусиллями. Підтримував ідею створення консулятив в Києві, більш широкого проникнення української ідеї в політичній концепції західної дипломатії. Закликав до об'єднаної дії української еміграції і патріотичних сил в Україні.

Після завершення доповіді Уляна Мазуркевич від імені Комітету подякувала гостеві за змістовну промову, поінформувала його про те, що, використовуючи особисті контакти і знайомства, вдалося зацікавити купівлю друкарні „Del Web“ за десять частку її власної мільйонної ціни, давши від Комітету завдаток 5,000 доларів. Тепер ця друкарня вже в Києві.

На прохання і ініціативу Михайла Гориня, в Німеччині був створений спеціальний фонд для купівлі електронного обладнання новостворюваному Інформаційному Центрові в Києві. Філадельфійський Комітет переслав на conto Руху в Німеччині 5,000 доларів. І тепер, виходячи з потреб комунікації в Україні, Комітет подарував професорові О. Влоху Факс машину.

Т.С.

Появилось чергове число —

„Новинки Пансіонів ім. Івана Франка“

Миссисага, Онт. — За 24 липня ц. р., тут появилось 36-те число „Новинки Пансіонів ім. Івана Франка“, в якому є інформації про життя і активність мешканців цих пансіонів, ексекутивним директором яких є д-р Євгенія Пастернак.

Це останнє видання пансіонів вийшло якраз у 25-річчя заснування канадських пансіонів. Асистент директора пансіонів Є. Пастернак — Т. Тонкович, промовляючи з нагоди відзначення цієї установи, підкреслила її важливість, потребу і користь з неї українцям-пенсіонерам: „Сьогодні в пансіонах ім. Івана Франка знаходять захист, опіку, спокійний відпочинок і зайняття коло двох сотень українських пенсіонерів... А від почат-

ку існування цих домів зрослося під опіку понад чотири і півтисячі апікантів, з якими потрібно було перепроводити інтер'ю і з яких поверх дві тисячі осіб були прийняті до одного з Пансіонів“. А вкінці свого слова вона ствердила, що „Сьогодні ці домів, це мульти-мільйон-доларові установи, визначні між інституціями для старших з уваги на опіку, комфорт і відрізок існування, а також культурними і розважальними центрами, та приваблюють гостей і відвідувачів не тільки з Канади, а з цілого світу, і не тільки українців, але багато інших національностей“.

Видання це ілюстроване багатством знімків, що відтворюють побут українських пенсіонерів — їх будні і свята.

Чи всі українці...

(Закінчення зі стор. 2)

примусової репатріації, змінили своє місце народження, постав 1954 року в Чикаго комітет оборони Волковця.

Справу оборони перебрала організація колишніх репресованих комунізм ДОБРУС в ЗСА та братів організації. Комітет очолює Василь Ростун, а адвокатом був д-р Роман Смух, відомий скитальцем тим, що довгий час був уповноваженим ЗУАДК в Європі та пересів рятункову акцію українських скитальців під час примусової репатріації та подав про переселення Капелі Бандуристів до Америки. Спершу робилися старання щоб 84-ий Конгрес ЗСА ухвалив змінений імміграційний закон щодо права в'їзду в Америку людям з Советського Союзу. І виглядало, що цей закон буде прийнятий. На жаль, цей закон у якому в четвертій секції була б розв'язка для українців, конгресмени так „обігнали“ різніми поправками та доповненнями, що він не пройшов в Конгресі.

Д-р Р. Смух тоді дався до федерального суду. Суд розглянув справу Волковця, а пізніше Л. Іваненко (тепер Л. Дончук — дружина письменника Зосима Дончука, яка мешкає в Філадельфії) і 30-го серпня 1956 року виніс рішення, яке дає можливість виправлення зроблених змін місця народження без покарання, під час отримання американського громадянства. Багато осіб використало цей закон. Між іншим в Берліні був створений комітет за поворот на „родіну“, що його очолював генерал Михайлов, який стався різними способами повернути українців до Советського Союзу. Цей комітет не раз пригрозив американському Уряду, що будуть у нас жити люди, які незаконно приїхали до Америки, зфальшувавши папери.

Середовище Івана Багряного видавало при газеті „Українські Вісті“ спеціальний бюлетень-газету „Ми ще повернемося“ в роках 1955-59, в якій показувалося рабську систему комунізму та незвідну долю поневоленого українського народу.

Шість...

(Закінчення зі стор. 2)

Під будинком Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові (зліва): В. Маркус, археолог Лариса Крушельницька, академік і депутат до Верховної Ради України Ігор Юхновський, проф. Олег Романів, голова НТШ.

Під час Великодньої Літургії в церкві Преображення (сидять, зліва): Єпископи Філімон Курчаба, Володимир Стернюк, Юлія Вороновський.

На Личаківському цвинтарі день перед посвяченням пам'ятника Володимирів Івасюков. Біля могили його батька.

Уяву про галицьке Підкарпаття нам дала подорож поїздом з Ужгороду до Львова, а потім автомашиною з Львова на Закарпаття. Гарні галицькі села з багатими на Львівщині чи убогими на Підкарпатті полями, невеличкими селами Бойківщини, у кожному з яких пишалася одна краща від другої бойківська церква. На провінції є дещо нових будинків, індивідуальних хат та сусільних споруд. Останні, як правило, шаблонні й мало естетичні. У містах і містечках в другий день свят багато молодого народу на вулицях. Міста і села прибрані в національні прапори; були села, де дослівно, на кожній хаті повіяв прапор.

Справді бо, Галичина веде перед у національному відродженні України. За це галичанам тут і там — шана і глибоке признание. Проте ця слава українська земля і її сини та дочки не повинні бути зарозумілими. Бо Галичина стала тим, чим вона є, завдяки великій нашій соборній Україні.

Кінець.

ПОДЯКА

З Волі Господньої відійшов у Вічність наш Найдорожчий МУЖ І БАТЬКО

бл. п.

ІВАН ІВАШКО

ПОХОРОН відбувся 8-го червня 1990 р. у Виппані, Нью Джерзі, з церкви св. Івана Христителя. Цірку підняв висловлює о. Осипові Панасюкові за похоронні відправи. Особливо дякуємо Мірі Івашко за її поміч та вирозуміння в часі нашого горя. Цією дорогою складаємо щирі подяки Родині, Приятелям та Знайомим за їхню участь в похоронних відправах, за квіти, пожертви на Служби Божі, та дати на добродійні цілі. Всім дякуємо хто особисто чи листово висловив нам співчуття та вшанував пам'ять Покійного.

Нехай Господь винагородить Вас стократно.

Опечалені,
ГАЛЯ, дружина
АНЯ і АДРІАНКА, доні

Помер Степан Попович

Відомий громадський і церковний діяч помер на атакі серця вдома у Сан Сіті, Аризона 5-го травня 1990 року. Степан Попович народився в селі Тишковичі біля Перемішля в Західній Україні 24-го вересня 1921 року. До часу окупації України в Другу світову війну Червоною армією Советського Союзу жив в рідному селі, а тоді молодим парубком, вийшов на Захід у Німеччину, де проживав в таборах перемішених осіб (УНРРА). Згодом він переїхав до Англії, а тоді в 1955 році вийшов до ЗСА, де проживав аж до своєї смерті.

Спочатку він поселився у Чикаго, де прожив сім літ, а тоді переїхав до сонячної Аризони, де є кращі кліматичні умови для життя, зокрема для його сина Зенона.

Бл. п. Степан Попович ще молодим на рідних землях в Україні вступив в ряди Матірної ОУН і був вірним членом, відданим тим людям, з якими співпрацював. Він поширював українську пресу з рамени Організації ОУН і Споріднених Організацій: „Українське Слово“ з Парижу, „Промінь“, „Наш Клич“, „Новий Шлях“, журнали „Самостійна Україна“, „Екран“ і ряд інших, що виходили в діаспорі, до того був професійним збірником фондів на різні українські установи: УНР-у, Визвольний Фонд ОУН, СКВУ, УАКА, а в останні роки на УАКР, ЗУА ДК, воєнних інвалідів, оселю Ольжича, Золотий Хрест, тільки у Феніксі належав до Т-ва „Тризуб“, де був скарбником і збірником протягом 18-ти літ, зібрав на різні українські установи серед вірних обох Церков — УКЦ і УАПЦ понад 12,000 доларів. На церковній ниві в Фініксі в парафії Української Католицької Церкви більше як два десяти років щонеділі і на свята, на Службі Божій

у церкві, збирав церковну „колекту“ у кошкі, при тому сам брав собі помічника з молодих хлопців і привчав їх до цієї невідчужної праці. Змінялися парахи, отці настоятели УКЦеркви, але С. Попович далі працював біля церкви, надворі і всередині, дбав, щоб щонеділі по Службі Божій була зварена свіжа кавка, збирав і сам жертвував, хоч він не був багатим. Як він радив, коли українська католицька громада купила нову церкву майже за півмільйона доларів. Куди перенесли свою парашу напередодні його смерті. На доказ пошани до Покійного з обох наших Церков на Панахиду збиралося 111 осіб з Фініксі, Глендейла, Сан Сіті і Йоністау, хоч це був будній день, вівторок, те саме було і на похороні у середу, який відбувся в українській католицькій церкві у Фініксі, Аризона. Похоронні відправи відправили два священники: ємерит о. Олешко і парох Й. Чупіль, який в прощальній проповіді підкреслював, що бл. п. Степан Попович був прикладним, щирим і відданим парафіянином і членом української громади у Фініксі. Прошали покійного над поминальною від Т-ва „За Патріярхат“ Омелян Комарницький, як відданого члена і збірника на Патріярхальний Фонд Від Клябу Українських Ємеритів у Сан Сіті Ваньо Максимів попросив покійного, який був в клубі скарбником; від парафії УКЦеркви — голоду, молодий С. Микита. Похорон відбувся на місцевому цвинтарі в Сан Сіті, Аризона.

Покійний С. Попович залишив горем прибуту дружину Надію, дві дочки — Галину і Софію, та сина Зенона і одного внука Дем'яна, який служить в Американському війську в Німеччині.

Микола Теслевич

ДЕПАРТАМЕНТ СПРАВЕДЛИВОСТІ почав розслідування в зв'язку з різким зростом ціни на бензину. Справа в тому, що як тільки Ірак напав на Кувейт, ціни на бензину почали підвищуватися, хоча всім відомо, що події на Близькому Сході не могли так скоро відбитися на роздрібній ціні пального. Нафтові компанії просто використали можливість отримати додаткові прибутки. Розслідування цієї проблеми почалося на наполягання багатьох конгресменів й сенаторів та урядів багатьох країн, де протягом останніх днів ціни на бензину зросли на 25 центів. Подорожчала не тільки бензина, але й вартість квитків на літаки. Зросли ціни на отримання нафти, на переїзд таксі. Песимісти передбачають зростання ціни на бензину до двох доларів і більше.

Об'єднання б. Вояків Українців в Америці та Команда Буковинського Куреня

сповіщає, що

19-го серпня 1990 р. в дні свята Преображення Господнього — Спасу о год. 11-й рано у Воляцькій Святині — Церкві-Пам'ятнику в Кергонсоні, Н. Й.

відзначитися

АРХИЄРЕЙСЬКИМ БОГОСЛУЖЕННЯМ І ПАНАХИДОЮ

що очолить

Преосвященніший Владика Антоній

почесний капелан Куреня

у сослужі Всесвітніх Отців

за бл. пам'яті Друзів, Побратимів, воїнів всієї України, так і за Воїнів Буковинського Куреня, котрі віддали своє молоде життя на Вітар тої Нескороної України та свого Народу.

ПРОСИМО ПРО ЧИСЛЕННУ УЧАСТЬ

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що 15-го червня 1990 р. на 80-му році свого трудовитного життя помер у Станиславові (Івано-Франківську) наш Найдорожчий БРАТ, ВУЙКО І ДІДУСЬ

бл. п. дипломований педагог ОМЕЛЯН ОРИЩУК

Середню освіту почав у Станиславові, яку закінчив у 1929 р. у Львові в Академічній гімназії. Відтак студіював педагогію в Кракові, яку завершив дипломом 1931 р. Почав учительвати у Вадовичах (біля Кракова) і продовжував аж до вибуху 2-ї світової війни 1939 р. Тоді повернувся в рідні землі і продовжував учительську працю у Вікторіві, біля Станиславова.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Горем прибит: мгр Ярослав Євген ОРИЩУК — брат у Монтреалі, Канада, а на рідних землях: сестра Стефанія КОСТИНІУК з дочкою Ярославів у Язлем Ярославом КАНТИМІРІ і їхніми синами Олегом і Володимиром, сестринкою д-р Ярослав Олександрович ПАНАСЮК на острові Таргі, як рівно ближча і дальша родина на рідних землях та на еміграції.

Ти відійшов у кращий світ... де нема ні болі ні смутку, а життя беззаставне, а пам'ять про Тебе хай остане живою між нами назавжди!

МАЄМО НА СКЛАДІ НОВУ КНИЖКУ

(в англійській мові)

THE FOREIGN OFFICE AND THE FAMINE

British Documents on Ukraine and the Great Famine of 1932-1933.

Edited by Marco Carynnyk, Lubomyr Y. Luciuk and Bohdan S. Kordan.

With a Foreword by Michael R. Marrys.

The Limestone Press, Kingston, Ont. — Vestal, N.Y., 1988. pages 493, price \$35.00.

У книжці зібрані відомості п'ять британських документів з першого джерела — дипломатія, журналістів, агрономів і самих жертв. Советські власті заперечували, що голод взагалі існував, відкидали заграничну допомогу і вивозили зерно за границю. Британські власті не хотіли подати інформації про голод до публічного відома, щоб не наразити собі Советів і відраджували тим, які хотіли приватно допомогти. В документальних працях про генцицид є багато описів терпіння жертв, які бояться, що ніхто не буде про їх терпіння знати. Тому мотом книжки є: „Дайте світові знати про нас“.

Svoboda Book Store

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Мешканці штату Нью Джерзі обов'язані додати до ціни 7% штатного податку.

[illegible]

A black and white portrait of a woman with dark, wavy hair. She is wearing a patterned top and a dark choker necklace. The image is grainy and has a high-contrast, almost stencil-like quality.

 ФУНДАЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО
ВІЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ
ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!

UFU Four dation, Inc
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

Ольга Бережан, секр.